

PORESKA PRAKSA

ZA APRIL 2017. GODINE

Mišljenja

PDV	2
Porez na dohodak fizičkih lica	8
Porez na dobit	11
Ostalo (drugi propisi).....	14

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Registracija fizičkog lica za PDV obveznika

Broj: 03/2- 5088/2-17 Podgorica,
03. april 2017. god.

U skladu sa navodima iz vašeg dopisa, naše mišljenje ćemo bazirati na sljedećem:

Zakon o porezu na dodatu vrijednost (“Službeni list RCG”, br.65/01, ...76/05 i “Službeni list CG”, br.16/07 ... 01/17) u članu 3 propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Članom 4 stava 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (“Službeni list RCG”, br.65/01, ...76/05 i “Službeni list CG”, br.16/07 ... 09/15) je propisano da se pod prometom proizvoda smatra prenos prava raspolaganja pokretnim, odnosno nepokretnim stvarima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno, prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaju (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda (državine) na nepokretnosti ili dijelu nepokretnosti.

U stavu 1 člana 13 Zakona o porezu na dodatu vrijednost je propisano da je poreski obveznik svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju poslovnu djelatnost iz stava 2 ovog člana, bez obzira na namjenu ili ishod te djelatnosti.

(2) Pod djelatnošću, u smislu stava 1 ovog člana, podrazumijeva se svaka proizvodna, trgovinska i uslužna djelatnost, uključujući rudarsku, poljoprivrednu i profesionalnu djelatnost. Korišćenje materijalne i nematerijalne imovine (imovinskih prava) u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda smatra se poslovnom djelatnošću.

(3) Poreski obveznik je i lice koje povremeno obavlja djelatnost koja se odnosi na isporuku novoizgrađenih građevinskih objekata ili djelova građevinskih objekata.

Prema stavu 3 člana 55 Zakona o porezu na dodatu vrijednost lice koje po prvi put postaje, odnosno može postati poreski obveznik dužno je poreskom organu podnijeti prijavu za registraciju, najkasnije do 20 dana kalendarskog mjeseca koji slijedi mjesec u kojem je izvršilo, odnosno postoji vjerovatnoća da će izvršiti promet proizvoda, odnosno usluga u visini koja prelazi iznos od 18 000 eura. Svojstvo poreskog obveznika se stiče danom koji poreski organ utvrdi u rješenju o registraciji za PDV, koje izdaje u roku od sedam dana od prijema prijave.

U skladu sa navedenim zakonskim određenjem, a imajući u vidu činjenice koje navodite u vašem dopisu, mišljenja smo da fizičko lice koje se ne nalazi u sistemu PDV, a koje gradi stambeni objekat od 350 m² za porodične potrebe, nema obavezi da kod prodaje/isporuke jedne stambene jedinice kupcu, obračuna PDV. U ovom slučaju kupac nepokretnosti (stambene jedinice) ima obavezu da obračuna i plati poreza na promet nepokretnosti po stopi od 3%, u skladu sa Zakonom o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 36/13). Postavlja se pitanje gdje se nalazi granica između individualne gradnje koja ne podliježe plaćanju PDV-a i gradnje koja je namijenjena tržištu od strane fizičkog lica, a koja predstavlja obavljanje djelatnosti oporezive PDV-om. Odgovor na to pitanje bi se mogao naći u Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list Crne Gore", br. 51/08 ... 33/14) koji propisuje da se porodičnom stambenom zgradom može smatrati objekat do 500 m² i sa najviše 4 zasebne funkcionalne cjeline. Dakle, fizička lica koja grade objekte takvog tipa ne bi imala obavezu PDV registracije i takva gradnja se može smatrati individualnom gradnjom za sopstvene potrebe i potrebe porodice.

Broj: 03/2- 5406/2-17 Podgorica,
10. april 2017. godine

Oporezivanje usluga održavanja i čišćenja stanova (datih u zakup za stanovanje)

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,...04/06 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 01/17) u članu 27 stav 1 tačka 3 propisao je da su plaćanja PDV oslobođene usluge davanja u zakup ili podzakup kuća za stanovanje, stanova, odnosno stambenih prostora za stalno stanovanje duže od 60 dana. Međutim ovaj zakon ne sadrži i određenje da su i prateće usluge (održavanja, čišćenja i dr.) koje su u neposrednoj vezi sa administrativno - tehničkim održavanjem zakupljenih stanova i zajedničkih prostora oslobođene plaćanja PDV, te se prilikom isporuke ovih usluga obračunava PDV po opštoj stopi od 19%.

Broj: 03/2- 5807/2-17
Podgorica, 13.april 2017. godine

Fizičko lice koje obavlja profesionalnu djelatnost kao povremenu samostalnu djelatnost i PDV registracija u vezi sa tim

Svako lice koje obavlja bilo koju oporezivu djelatnost, pa i po osnovu ugovora o djelu, te po tom osnovu za poslednjih 12 mjeseci ili kraći period ostvari promet iznad 18000 eura dužno je da podnese područnom poreskom organu prijavu za registraciju za PDV (obrazac PR PDV-1). Pri tome nije od značaja činjenica da lice koje ostvaruje prihode po osnovu ugovora o djelu ima zasnovan radni odnos. Prijava se podnosi do 20. u mjesecu koji slijedi nakon ispunjenja navedenih

uslova. Rješenje o registraciji poreski organ izdaje u roku od 15 dana, a svojstvo obveznika PDV se stiče danom koji se utvrdi u rješenju. Ako to lice ne podnese prijavu za registraciju u propisanom roku, poreski organ će izvršiti registraciju po službenoj dužnosti. Navedeno je propisano članom 55 stav 4 i 5 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (Sl.list RCG, br. 65/01...04/06 i Sl.list CG, br. 16/07... 01/17). Od dana sticanja svojstva obveznika PDV koji se utvrđuje u rješenju poreskog organa nastaje i obaveza obračunavanja poreza na dodatu vrijednost prilikom isporuke oporezivih proizvoda, odnosno usluga, vođenja knjige ulaznih računa i knjige izlaznih računa, kao i podnošenja mjesecnih prijava za obračun i plaćanje PDV (obrazac PR PDV-2).

Broj: 03/2- 6185/2-17

Podgorica, 27. april 2017.godine

**Način evidentiranja ostvarenog prometa u ugostiteljskom objektu,
povezani računi i plaćanje računa na recepciji hotela kod odjave
boravka**

Član 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 01/17) propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokument koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. Takođe, poreski obveznik je u skladu sa stavom 8 navedenog člana zakona dužan da promet proizvoda, odnosno usluga koji naplaćuje u gotovini evidentira preko poreske registar kase. Inače, fiskalni račun shodno članu 8 Uredbe o poreskoj registar kasi ("Sl. list Crne Gore", br. 31/14 od 24.07.2014) je dokument u kome se evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet koji kupac proizvoda, odnosno korisnik usluga plaća u gotovini ili bezgotovinski u slučaju kada se u istom objektu, pored plaćanja u gotovini, vrši i bezgotovinsko plaćanje. Greške u evidentiranju prometa preko poreske kase mogu se otkloniti

do trenutka davanja komande za štampanje fiskalnog računa (član 14 ove uredbe). Međutim, kada se odštampa fiskalni račun sa greškom, a koja se tiče iznosa fiskalnog računa, u tom slučaju je poreski obveznik dužan obavijestiti o tome područni organ Poreske uprave i kopiju računa čuvati kao dokaz o izmjeni poreske osnovice, odnosno obaveze u svojoj evidenciji.

U skladu sa navedenim, na primjeru koji navodite u vašem dopisu nije potrebno obavještavati Poresku upravu, već potrebno fiskalni račun priložiti kao dokaz uz konačan obračun pružene hotelske usluge, jer se radi o promjeni načina plaćanja, jer se gost odlučio da račun plati na kraju, kada odjavljuje boravak u hotelu (račun-faktura ili fiskalni račun) zavisno od načina plaćanja, jer se povezuju kontinuirani računi za isporučene proizvode odnosno pružene usluge, koje gost ima za vrijeme boravka. Ova kopija "storniranog" fiskalnog računa se odlaže uz dnevni izvještaj o ostvarenom prometu, kako bi se dokumentovala promjena načina plaćanja, odnosno "pravdao" manji dnevni promet za iznos izdatog fiskalnog računa, a što u vašem slučaju registar kasa može da evidentira (ček ili vaučer).

Broj: 03/2- 6197/2-17

Podgorica, 28. april 2017. god.

[**Pravo na ulazni PDV kod sticanja novoizgrađene nepokretnosti na osnovu kompenzacije sa investitorom/izvođačem**](#)

Obratili ste se pitanjem u vezi prava na odbitak ulaznog PDV, u situaciji kada poreski obveznik –izvođač građevinskih radova, drugom poreskom obvezniku – izvođaču radova ispostavlja fakturu za izvedene radove sa obračunatim PDV, pa izvođač ovo potraživanje izmiruje ugovorenom kompenzacijom tako što istom (prepostavka je da se radi o podizvođaču) ispostavlja račun-fakturu sa obračunom PDV jer se radi o prvom prometu novoizgrađene nepokretnosti, pa ukazujemo na

sljedeće:

Član 37 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (“Službeni list RCG”, br.65/01, ...76/05 i “Službeni list CG”, br.16/07 ... 01/17) propisuje da poreski obveznik može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platilo prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe ostvarivanja prihoda pri obavljanju oporezive djelatnosti, pri čemu samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno.

Dakle, u konkretnom primjeru poreski obveznik (podizvođač), shodno članu 37 Zakon o porezu na dodatu vrijednost i članu 94 Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u (“Službeni list RCG”, br.65/02 ... 16/06 i “Službeni list CG”, br.64/08 ... 32/15) ima pravo na odbitak ulaznog PDV po fakturama drugog poreskog obveznika (izvođača) kod sticanja novoizgrađene nepokretnosti, ukoliko mu stan služi kao osnovno sredstvo za obavljanje oporezive djelatnosti.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Broj: 03/2- 6537/2-17

Podgorica, 20.april 2017. godine

Ugovor o djelu sa stanovišta najnovijih izmjena Zakona o zdravstvenom osiguranju

Zakon o zdravstvenom osiguranju (“Sl.list CG”, br. 06/16,02/17,22/17) u članu 7 propisao je za slučaj da jedno te isto lice ispunjava uslove za sticanje svojstva osiguranika po više osnova, osnov osiguranja utvrđuje se po sljedećem redoslijedu osiguranja, po osnovu:

- 1) zaposlenja;
- 2) samostalnog obavljanja djelatnosti-preduzetnici;
- 3) bavljenja poljoprivrednom djelatnošću;
- 4) korišćenja socijalno-zaštitnih prava;
- 5) nezaposlenosti;
- 6) drugog osnova iz člana 6 ovog zakona.

Pomenuti zakon u članu 48 stav 2 propisuje da se svojstvo osiguranog lica može ostvariti samo po jednom osnovu i dokazuje se zdravstvenom knjižicom, koju izdaje Fond na osnovu podataka koji se vode kod nadležnog poreskog organa, odnosno Fonda. S obzirom na citirane članove Zakona o zdrastvenom osiguranju, mišljenja smo da se doprinos ne plaća za zdrastveno osiguranje za lice koje obavlja poslove po osnovu ugovora o djelu, autorskog ugovora, kao i poslove po osnovu drugih obligacionih ugovora po osnovu kojih za izvršeni posao ostvaruju određenu naknadu ukoliko je to lice već steklo svojstvo osiguranika po drugom osnovu, u vašem slučaju, po osnovu zaposlenja.

POREZ NA DOBIT

Broj: 03/2- 5615/2-17 Podgorica,
12. april 2017. godine

Poreski tretman novčane pomoći dodijeljene iz budžetskih sredstava licima čiji je osnivač Vlada Crne Gore

Prema članu 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...80/04 i "Službeni list CG", br.40/08 ...55/16) poreski obveznik poreza na dobit je rezidentno, odnosno nerezidentno pravno lice koje obavlja djelatnost radi sticanja dobiti. Članom 6 u stavu 1 Zakona o porezu na dobit pravnih lica je propisano da porez na dobit ne plaćaju: državni organi, organi državne uprave,

organi lokalne uprave, javni fondovi, javne ustanove, turističke organizacije, sportski klubovi, sportska društva i savezi, vjerske zajednice, umjetnička udruženja, političke stranke, komore, sindikati i nevladine organizacije, ako su u skladu sa posebnim zakonom osnovane za obavljanje nedobitne djelatnosti. Izuzetno, ako lica iz stava 1 ovog člana zakona obavljaju dobitnu djelatnost, ta lica su obveznici poreza na dobit za tu djelatnost. Prema tome, ukoliko lica iz člana 6 stav 1 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, obavljaju dobitnu djelatnost, ta lica se smatraju obveznicima poreza na dobit za tu djelatnost, u skladu sa ovim zakonom.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo da se, u smislu odredbi Zakona o porezu na dobit pravnih lica, novčana pomoć dodijeljena iz budžetskih sredstava licima čiji je osnivač Vlada Crne Gore, ne oporezuje. Poreski obveznik ima obavezu da u poslovnim knjigama vodi evidenciju o prilivu sredstava i njihovoj namjeni.

Što se tiče knjigovodstvenog evidentiranja ovih prihoda (donacije, državna pomoć, i dr.) u skladu sa pravilima MRS i MSFI, za davanje konkretnog mišljenja je mjerodavan Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore.

Broj: 03/2- 6186/2-17

Podgorica, 20.april 2017. Godine

Porez po odbitku po stopi od 9% obračunava se i plaća i na prihode koje obveznik poreza na dobit isplaćuje rezidentnim i nerezidentnim fizičkim licima po osnovu otkupa upotrebljavanih proizvoda, poluproizvoda i poljoprivrednih proizvoda otkupljenih od proizvođača koji je obveznik PDV-a

Shodno čl.29 st.2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. List RCG“ br.65/01 ... 80/04 i „Sl.list CG“, br. 40/08 ... 55/16) porez po odbitku po stopi od 9% obračunava se i plaća i na prihode koje obveznik poreza na dobit isplaćuje rezidentnim i nerezidentnim fizičkim licima po osnovu

otkupa upotrebljavnih proizvoda, poluproizvoda i poljoprivrednih proizvoda otkupljenih od proizvođača koji je obveznik PDV-a. Naredbom o načinu uplate javnih prihoda ("Sl. list CG", br.32/11 ... 83/16) propisano je da se porez po odbitku na prihode isplaćene rezidentnim fizičkim licima po osnovu otkupa upotrebljavnih proizvoda, poluproizvoda i poljoprivrednih proizvoda uplaćuje na račun 820-12115-88, odnosno na račun 820-12116-88 kada je u pitanju porez po odbitku kod otkupa od nerezidentnih fizičkih lica. Inače, lica koja prodaju poljoprivredne proizvoda ili upotrebljavane pokretne stvari, a nijesu registrovani kao preduzetnici za obavljenje tih djelatnosti, prema važećim propisima nijesu obveznici poreza na dohodak fizičkih lica.

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01 ... 04/06, "Službeni list CG", br.16/07 ... 01/17) u članu 43 propisao je da su poreski obveznici za koje je izvršen promet poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno usluga od strane poljoprivrednika, koji nije obveznik PDV, dužni u vrijednost (cijenu) tog prometa uračunati iznos paušalne nadoknade u visini 5% od otkupne vrijednosti proizvoda, odnosno usluga. Poreski obveznici imaju pravo da paušalnu nadoknadu odbiju kao ulazni PDV, ali samo ukoliko je taj poljoprivrednik prethodno pribavio saglasnost nadležnog poreskog organa da mu se priznaje pravo na paušalnu nadoknadu. Shodno odredbama člana 130 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02 ... 16/06, "Službeni list CG", br.64/08, 30/13, 32/15) imaoci odobrenja ako žele ostvariti pravo na paušalnu naknadu moraju dostaviti kupcu kopiju odobrenja koje kupac mora čuvati zajedno sa računom koji izdaje prodavcu-poljoprivredniku. Inače, račun mora sadržati podatke propisane članom 32 Zakona pri čemu se kao redni broj računa navodi redni broj iz evidencije izdavaoca računa, a paušalna naknada se na računu iskazuje isto kao PDV.

Privredno društvo koje vrši otkup gotovih proizvoda, repromaterijala, poluproizvoda i/ili sekundarnih sirovina od neregistrovanih lica dužno je da mjesečne isplate veće od 100 eura izvršene istom licu prijavi poreskom organu, do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec shodno

članu 14 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja (“Službeni list CG”, br. 29/13,16/16). Privredno društvo je takođe dužno da vodi evidenciju o vrsti i otkupnoj vrijednosti proizvoda, kao i o licima od kojih vrše otkup (prezime i ime, adresa, JMBG).

OSTALO (drugi propisi)

Broj: 03/2- 5404/2-17
Podgorica, 06.april 2017. Godine

NVO i sačinjavanje i podnošenje finansijskih iskaza

NVO koja se ne bavi bilo kojom privrednom djelatnošću, odnosno dobitnom djelatnošću, nema obavezu da podnosi poreskom organu prijavu poreza na dobit i finansijske iskaze. Međutim, naša preporuka je da ipak iste dostavi, jer Uredba o kriterijumima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću (“Sl. list CG”, br. 42/11) u članu 16 i članu 17 propisuje da su uz plan i program učesnici konkursa, a to mogu biti i nevladine organizacije, dužni da dostave, između ostalog, poreski identifikacioni broj (PIB), potvrdu o predaji finansijskih izvještaja za prethodnu godinu i kopiju bilansa stanja i bilansa uspjeha.

Ukoliko se NVO ne bavi bilo kojom privrednom djelatnošću, odnosno dobitnom djelatnošću, a odluči da dostavi prijavu i finansijske iskaze (“prazne”, odnosno sa unosom nula u propisane kolone) to morate učiniti elektronskim putem sa ili bez elektronskog sertifikata. Ukoliko ne posjedujete sertifikat, pored toga što ćete prijavu i finansijske iskaze poslati elektronskim putem, kopiju istih morate dostaviti područnom poreskom organu i u papirnoj formi.

Što se tiče NVO koja se bavi bilo kojom privrednom djelatnošću, odnosno dobitnom djelatnošću za istu prijavu i finansijske iskaze

(bilans stanja i bilans uspjeha) isključivo podnosi elektronskim putem ovlašćeno lice koje posjeduje elektronski sertifikat. Sve dodatne informacije u vezi elektronskog podnošenja prijava i iskaza možete dobiti, na portalu <https://eprijava.tax.gov.me> ili pozivom na tel. 020 448 223.

Zakon o računovodstvu ("Sl. list CG", br. 42/11) u članu 4 propisao je da će se sastavljanje finansijskih iskaza za nevladine organizacije detaljnije utvrditi podzakonskim aktom Vlade. Međutim, taj podzakonski akt još uvijek nije donijet. Zakon o računovodstvu u članu 40 propisao je da će se do donošenja podzakonskih akata predviđenih ovim zakonom primjenjivati podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji („Službeni list RCG“, broj 69/05 i „Službeni list CG“, br. 80/08 i 32/11).